

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WANDY RUTKIEWICZ W RZĄSCE

REGULAMIN ORGANIZACJI WYCIECZEK w Szkole Podstawowej w Rząsce

PODSTAWA PRAWNA

- *Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016r (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290 i 1669)*
- *Statut Szkoły Podstawowej im. Wandy Rutkiewicz w Rząsce*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki [Dz. U z 1 czerwca 2018r., poz. 1055].]*
- *Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich Dz. U. 2011 nr 208 poz. 1241*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych szkołach i placówkach [Dz. U z 2003 r., Nr 6, poz. 69 z późn zmiana 25.08.2009 Dz.U.2009 Nr 139 poz. 1130, zmiana 18.10.2010 Dz.U.2010 Nr 215 poz. 1408 obowiązuje od 1.09.2011 r.zmiana 22.07.2011 Dz. U. 2011 Nr 161 poz.968 obowiązuje od 1 .09.2011 r.*
- *Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 4 marca 2011 r. w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek [Dz. U. z 2011r. Nr 60, poz. 302]*
- *Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie nabywania uprawnień przewodnika górskiego (Dz.U. poz. 868)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 grudnia 2010 w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania [DZ.U.2011.6.23].*

Rozdział 1

CELE i FORMY ORGANIZACJI KRAJOZNAWSTWA I TURYSTYKI W SZKOLE

§ 1

1. Wycieczki i inne wyjścia oraz wyjazdy są integralną częścią działalności statutowej szkoły.
2. Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
 - 1) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
 - 2) poznawanie kultury i języka innych państw,
 - 3) poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego,
 - 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
 - 5) upowszechnienie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
 - 6) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej,
 - 7) poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie,
 - 8) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej,
 - 9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
3. Wycieczki oraz inne wyjścia i wyjazdy mogą być organizowane w trakcie roku szkolnego ramach zajęć dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych, z wyjątkiem okresu ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej.
4. W organizowaniu krajoznawstwa i turystyki szkoły mogą współdziałać ze stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których przedmiotem działalności jest krajoznawstwo i turystyka.
5. Wycieczki mogą być organizowane w kraju lub za granicą
6. Zgoda rodziców na udział w wycieczce ucznia niepełnoletniego jest wyrażana w formie pisemnej.
7. Zgodę na zorganizowanie wycieczki wyraża dyrektor szkoły, zatwierdzając **kartę wycieczki**.
(załącznik nr.2)

§ 2

Krajoznawstwo i turystyka mogą odbywać się w następujących formach, zwanych wycieczkami:

1. Wycieczki przedmiotowe – inicjowane, organizowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia programu wychowania przedszkolnego albo programu nauczania z danego przedmiotu lub grupy przedmiotów.
2. Wycieczki krajoznawczo – turystyczne o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowanych w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania jej w praktyce.

3. Specjalistyczne wycieczki krajoznawczo – turystyczne, w których udział wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem.

§ 3.

W przypadku wycieczki organizowanej za granicą:

1. Dyrektor szkoły jest obowiązany poinformować organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny o organizowaniu takiej wycieczki, przekazując kartę wycieczki, o której mowa w § 1 ust 7; dyrektor szkoły nie przekazuje listy uczniów.
2. Szkoła ma obowiązek zawrzeć umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce, o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów;
3. Kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun wycieczki zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w krajach tranzytowych i kraju docelowym.

Rozdział 2

OPIEKA NAD UCZESTNIKAMI WYCIECZEK

§ 5

1. Opiekę nad uczestnikami wycieczki sprawują : kierownik i opiekunowie.
2. Kierownika wycieczki i opiekunów wyznacza dyrektor szkoły spośród pracowników pedagogicznych szkoły (powierzenie obowiązków – **załącznik nr 1**)
3. W zależności od celu i programu wycieczki opiekunem może być także osoba spośród pracowników niepedagogicznych, wyznaczona przez dyrektora szkoły,
4. W przypadku specjalistycznej wycieczki krajoznawczo – turystycznej kierownik i opiekunowie muszą posiadać udokumentowane przygotowanie i uprawnienia zapewniające bezpieczną realizację programu wycieczki.
5. Do zadań kierownika wycieczki należy w szczególności:
 - 1) opracowanie programu i regulamin wycieczki,
 - 2) zapoznanie z nim uczniów, rodziców i opiekunów, oraz poinformowanie ich o celu i trasie wycieczki,
 - 3) zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu wycieczki i przestrzegania jej regulaminu oraz sprawowanie nadzoru w tym zakresie.
 - 4) zapoznanie uczestników (uczniowie i opiekunowie) z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnienie warunków do ich przestrzegania,
 - 5) określenie zadań opiekunów w zakresie realizacji programu wycieczki oraz zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczniom,

- 6) nadzorowanie zaopatrzenia uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy,
- 7) organizowanie i nadzorowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników,
- 8) dokonanie podziału zadań wśród uczestników,
- 9) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki,
- 10) dokonanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu oraz poinformowanie o tym dyrektora szkoły i rodziców. **(załącznik nr 12)**

6. Do zadań opiekunów należy w szczególności:

- 1) sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami,
- 2) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu wycieczki i przestrzegania regulaminu,
- 3) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu wycieczki przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa,
- 4) nadzorowanie zadań przydzielonych uczniom,
- 5) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika wycieczki.

7. Za zgodą dyrektora szkoły Kierownik może łączyć funkcje kierownika i opiekuna.

Rozdział 3

DOKUMENTACJA WYMAGANA PRZY ORGANIZACJI WYCIECZEK

§ 6

1. Za przygotowanie dokumentów związanych z organizacją wycieczki odpowiada kierownik wycieczki.
2. Kierownik wycieczki zobowiązany jest do przedstawienia następujących dokumentów:
 - 1) W sytuacji wycieczki jednodniowej krajowej:**
 - a) wypełnioną kartę wycieczki, która zawiera informacje na temat trasy, harmonogram, plan zajęć **(załącznik 2)**
 - b) listę uczniów biorących udział w wycieczce, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia **(załącznik 3)**;
 - c) pisemną zgodę rodzica każdego uczestnika **(załącznik 5)**;
 - d) listę uczniów nie biorących udziału **(załącznik nr 4)**
 - 2) W sytuacji wycieczki kilkudniowej krajowej:**
 - a) wypełnioną kartę wycieczki, która zawiera informacje na temat trasy, harmonogram, plan zajęć **(załącznik 2)**
 - b) listę uczniów biorących udział w wycieczce, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia, **(załącznik 3)**
 - c) pisemną zgodę rodzica każdego uczestnika, zawierającą ważne dodatkowe informacje **(załącznik 6)**
 - d) listę uczniów nie biorących udziału **(załącznik nr 4)**
 - 3) W przypadku wyjazdu na zawody sportowe, zajęcia wspinaczki:**

- a) wypełnioną kartę wycieczki, która informacje na temat trasy, harmonogram, plan zajęć (**załącznik 2**);
 - b) listę uczniów biorących udział, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia(**załącznik 3 lub wg wskazań organizatora zawodów**) ;
 - c) pisemną zgodę rodzica każdego uczestnika (*odpowiednio załącznik 7,8, lub 9*);
- 4) **W związku z wyjazdem na basen** – zajęcia stałe:
- a) Kartę wycieczki – jedną na cały rok szkolny
 - b) listę uczniów biorących udział, zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia(**załącznik 3**) – **każdorazowo**
 - c) listę uczniów nie biorących udziału w zajęciach w danym dniu (**każdorazowo**)
 - d) pisemną zgodę rodzica każdego uczestnika - jedną na cały czas trwania zajęć w danym roku szkolnym.

§ 7

1. Kierownik wycieczki, przedstawia dokumenty wycieczki:
 - 3 dni przed planowaną wycieczką jednodniową
 - do 7 dni przed rozpoczęciem wycieczki kilkudniowej
 - 30 dni przed planowaną wycieczką zagraniczną
2. Wszystkie wyjścia poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości powinny być wpisane do zeszytu wyjść znajdującym się na portierni (**załącznik nr 10**)

Rozdział 4

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NA WYCIECZKACH

§ 8

1. Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
2. Niedopuszczalne jest organizowanie wycieczek podczas niebezpiecznych warunków pogodowych.

§ 9

1. Przed wyruszeniem na wycieczkę uczestnicy są poinformowani o zasadach poruszania się po drogach, szlakach, w autokarze, na peronach kolejowych, kąpieliskach i po lesie oraz o zasadach zachowania się w miejscach zwiedzanych.
2. Uczestnicy wycieczki oraz jego rodzic podpisują regulamin wycieczki.

§ 10

1. Kierownik wycieczki krajoznawczej powinien zabrać na wycieczkę apteczkę .
2. Zabrania się podawania uczniom jakichkolwiek leków. Leki zażywane przez ucznia stale, uczeń zażywa samodzielnie pod nadzorem opiekuna lub kierownika wycieczki. W tej sprawie rodzic informuje kierownika wycieczki w formie pisemnej (**w załączniku nr 6**).
3. Doraźna choroba dziecka dyskwalifikuje jego udział w wycieczce.
4. Uczniowie niepełnosprawni mogą brać udział w wycieczkach o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych jednakże organizator powinien zapewnić warunki dla zaspokojenia potrzeb wynikających z racji niepełnosprawności ucznia.
5. W wycieczkach turystyczno – krajoznawczych nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie. O stanie zdrowia informują rodzice uczestnika wycieczki podpisując oświadczenie o wyrażeniu zgody na udział dziecka w wycieczce

§ 11

Kierownicy i opiekunowie wycieczek, imprez są zobowiązani podczas wykonywania swoich obowiązków do znajomości i przestrzegania zasad bezpieczeństwa określonych w przepisach ogólnych a w szczególności winni :

- 1) bezwzględnie informować dyrektora o zaistniałych zmianach planów, wypadkach i innych problemach;
- 2) rozpoczynać wycieczkę wspólną zbiórką uczestników, podczas której należy m.in. sprawdzić listę uczestników, podobnie wspólną zbiórką winna się wycieczka, impreza zakończyć;
- 3) Kierownik wycieczki, opuszcza miejsce zbiórki jako ostatni, upewniając się , że wszyscy uczestnicy wycieczki zostali przekazani pod opiekę rodziców . Jeżeli wycieczka kończy się po godz. 20,00 rodzice lub upoważnione przez nich osoby, winni odebrać nieletnie dziecko.

Nie wolno przekazać ucznia-uczestnika wycieczki rodzicowi będącemu pod wpływem alkoholu;

- 4) Opiekę nad uczestnikami wycieczki sprawuje się, zaczynając od 15 minut przed godziną wyznaczoną jako czas zbiórki, a kończy się w momencie odebrania przez rodziców ostatniego uczestnika wycieczki . Rodzic ucznia może wyrazić pisemną zgodę na samodzielny powrót dziecka do domu z miejsca zakończenia wycieczki (**załącznik nr 11**) - nie dotyczy to uczniów klasy I i II szkoły podstawowej oraz wychowanków oddziału przedszkolnego; Oświadczenie rodziców w tej sprawie należy dołączyć do dokumentacji wycieczki;
- 5) kierownik wycieczki jest odpowiedzialny za bezpieczny przejazd uczestników;
- 6) opiekunowie wycieczki, imprezy powinni sprawdzać stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, podczas zwiedzania, przejazdów;
- 7) nie wolno zezwalać uczestnikom na kąpiel, pływanie lub wypływanie w łodziach, kajakach, jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki,
- 8) używanie na wycieczkach wodnych kajaków i innego sprzętu pływającego jest możliwe jedynie pod opieką ratownika wodnego który zaznajomi uczestników z zasadami korzystania ze sprzętu ratowniczego;
- 9) pływanie podczas wycieczek może się odbywać jedynie w grupach nie większych niż 15 osób pod opieką nauczyciela i ratownika wodnego;

- 10) zabrania się używania sprzętu pływającego podczas silnych wiatrów;
- 11) przed rozpoczęciem wycieczki uczniowie są poinformowani : o miejscu docelowym, miejscu postoju, kolorze szlaku turystycznego oraz o tym, że w przypadku zaginięcia pozostają bezwzględnie w miejscu zaginięcia. O zaginięciu uczestnika wycieczki kierownik zawiadamia dyrektora szkoły, rodziców ucznia oraz odpowiednio do miejsca wycieczki policję lub GOPR;
- 12) Zakończenie lub rozpoczęcie wycieczki przez uczestnika wycieczki w miejscu innym niż określony w karcie wycieczki jest możliwe tylko na podstawie pisemnej zgody rodziców, określającej miejsce odłączenia się lub dołączenia się uczestnika wycieczki do grupy.

Rozdział 5

ZALECANE NORMY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS WYCIECZEK ORGANIZOWANYCH PRZEZ SZKOŁĘ

§ 12

1. Przy ustalaniu ilości opiekunów należy uwzględnić stopień zdyscyplinowania grupy, wiek, środki transportu, doświadczenie i umiejętności pedagogiczne opiekunów
2. Ustalając ilość opiekunów dla konkretnej wycieczki przyjmuje się, że do liczby tej włączany jest kierownik wycieczki .
3. Nie wlicza się do grona opiekunów pilota wycieczek autokarowych, przewodnika turystycznego .

§13

Wycieczka autokarowa

1. Pojazd przewożący zorganizowaną grupę dzieci lub młodzieży w wieku do 18 lat, powinien spełniać następujące warunki :
 - 1) być oznakowany z przodu i z tyłu kwadratowymi tablicami barwy Żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej.
 - 2) w warunkach niedostatecznej widoczności tablice powinny być oświetlone chyba, że są wykonane z materiału odblaskowego. Kierujący tym pojazdem jest zobowiązany włączyć światła awaryjne podczas wsiadania i wysiadania dzieci i młodzieży.
 - 3) być sprawny technicznie ,
 - 4) być wyposażonym w apteczkę pierwszej pomocy, gaśnicę i młotek lub uchwyty do wyjmowania szyb na wypadek awarii.
2. Kierowca autokaru przewożącego wycieczkę zorganizowaną może jechać maksymalnie 8 godzin, w rytmie 4 godziny jazdy – godzina odpoczynku
3. W trakcie wycieczki opiekunowie winni zająć miejsca w pobliżu drzwi oraz na końcu autobusu.
4. W autokarze winien być min 1 opiekun.
5. Przed rozpoczęciem podróży kierownik wycieczki lub wskazani przez niego opiekunowie powinni:

- 1) sprawdzić listę obecności uczestników wycieczki,
 - 2) upewnić się, czy wszyscy uczestnicy posiadają ważne dokumenty (dotyczy szczególnie legitymacji szkolnych, paszportów)
 - 3) upewnić się, czy uczestnicy wycieczki mają przy sobie zalecone przez lekarza lekarstwa oraz czy przekazana została przez rodziców/prawnych opiekunów informacja dotycząca ich zażywania.
 - 4) dopilnować, by bagaże uczestników zostały umieszczone w lukach bagażowych – uczestnicy przy sobie winni mieć jedynie bagaże podręczne
 - 5) zadbać o rozmieszczenie uczniów w autokarze tak by na każdego uczestnika wycieczki przypadło jedno miejsce siedzące a uczniowie podczas jazdy nie gromadzili się z tyłu autokaru.
 - 6) upewnić się, czy w autokarze znajduje się pojemnik z wodą, woreczki foliowe do śmieci, papier toaletowy, chusteczki higieniczne,
 - 7) poinformować uczestników wycieczki gdzie znajdują się wyżej wymienione rzeczy wymienione w punkcie 6
 - 8) wezwać policję w razie wątpliwości co do stanu technicznego autokaru lub stanu trzeźwości kierowcy.
 - 9) sprawdzić czy nie są zastawione wyjścia bezpieczeństwa i przejścia między siedzeniami
6. W trakcie podróży uczestnikom wycieczki zabrania się :
- 1) przemieszczania się w obrębie autokaru, podróżowania w pozycji stojącej ,
 - 2) otwierania drzwi, blokowania zamków w drzwiach,
 - 3) samowolnego otwierania okien w czasie jazdy,
 - 4) rzucania czymkolwiek w autokarze ,
 - 5) wyrzucania czegokolwiek przez okno autokaru,
 - 6) palenia tytoniu, spożywania napojów alkoholowych i inny używek,
 - 7) rozmowy z kierowcą,
7. Zaleca się robienie przerw podczas jazdy wykorzystanych na: spożycie posiłku, toaletę, przewietrzenie autokaru, ruch fizyczny.
8. Postój powinien być zarządzany wyłącznie na wyznaczonych parkingach.
9. Podczas postoju uczestnikom wycieczki nie wolno :
- 1) samowolnie oddalać się od grupy,
 - 2) wchodzić na jezdnię,
 - 3) przechodzić na drugą stronę jezdni,
 - 4) zanieczyszczać miejsca postoju,
 - 5) stwarzać zagrożenia pożarowego w miejscu postoju.
10. Jeżeli postój został zarządzany niespodziewanie na drodze należy zadbać, by autokar miał włączone światła awaryjne.
11. Po zakończonym postoju opiekunowie winni sprawdzić listę obecności uczestników wycieczki.
12. Po zakończeniu podróży kierownik wycieczki lub wskazany przez niego opiekun winien :
- 1) sprawdzić, czy z autokaru zabrano wszystkie bagaże ,
 - 2) sprawdzić, czy nie zostały zniszczone elementy wyposażenia i pozostał porządek ,

§ 14

Wycieczka piesza

1. Opiekunowie wycieczki pieszej powinni :

- 1) przed wyruszeniem ze szkoły poinformować uczestników o zasadach poruszania się po drogach i lesie ,
- 2) posiadać znajomość terenu wycieczki lub być zaopatrzonymi w mapę terenu,
- 3) jeden opiekun powinien prowadzić grupę, drugi zamyka kolumnę.

3. Uczestnicy wycieczki powinni :

- 1) posiadać ubiór odpowiedni do miejsca i warunków atmosferycznych,
- 2) poruszać się w zwartej grupie zachowując zasady :
 - a) w mieście poruszać się po chodnikach, a poza miastem lewą stroną drogi, pojedynczo, ustępując z drogi nadjeżdżającym pojazdom.
 - b) dwójkami poza miastem chodzić wyłącznie po drogach o bardzo małym ruchu,
 - c) w lesie poruszać się oznakowanymi szlakami turystycznymi (na terenie parków narodowych i krajobrazowych – wyłącznie) lub po wyznaczonych ścieżkach turystycznych.

§ 15

Wycieczka góraska

1. Liczba opiekunów wycieczki szkolnej górskiej

- 1) na terenach Parków Narodowych oraz na szlakach turystycznych leżących powyżej 1000m n.p.m – 1 opiekun na 10 uczestników z zastrzeżeniem ,że na terenach powyżej 1000 m n.p.m. wycieczkę prowadzi wyłącznie przewodnik górski lub przewodnik turystyki górskiej a na terenie parków narodowych wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy górscy;
- 2) wycieczki wysokogórskie - 1 opiekun na 5 uczniów + górski przewodnik turystyczny (biorą w nich udział uczniowie, którzy ukończyli 16 rok życia).

2. Kierownik i opiekunowie wycieczki górskiej powinni:

- 1) dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników – dla młodzieży w wieku 13-14 lat nie powinna przekraczać 12-13 km, tj. 4-5 godz. marszu wraz z odpoczynkami; dla młodzieży starszej długość trasy może ulec wydłużeniu;
- 2) na wędrowkę wyruszać wcześnie rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu;
- 3) podczas marszu zadbać by kolumnę otwierała i zamykała osoba dorosła.

3. Uczestnicy wycieczki górskiej :

- 1) powinni posiadać odpowiedni ubiór,
- 2) wszyscy uczestnicy wycieczki powinni poruszać się wyłącznie po oznakowanych szlakach turystycznych, w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem) ustawione

są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;

§ 16

Wycieczka rowerowa

1. Zasady poruszania się po drodze :
 - 1) prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najsłabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy
 - 2) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika
 - 3) odstępy między jadącymi do 5 metrów,
 - 4) przerwa między grupami rowerowymi wynosi co najmniej 150 m
 - 5) uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego,
 - 6) oznaczenia grupy rowerowej: z przodu biała chorągiewka, z tyłu wysunięty lizak zamontowany przy siodełku rowerowym.
2. Uczestnicy wycieczki rowerowej powinni :
 - 1) poruszając się po drogach publicznych znać przepisy o ruchu drogowy
 - 2) posiadać strój odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę
3. Opiekun wycieczki winien posiadać odpowiednie narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów.

§ 17

Wycieczki, które zawierają elementy sportów wysokiego ryzyka

(wyjazdy do parku linowego, na ściankę wspinaczkową, na wspinaczkę skałkową itp.)

1. Każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest przedłożyć kierownikowi wycieczki pisemną zgodę rodziców na uczestnictwo w zajęciach tzw. wysokiego ryzyka (**załącznik nr 8,9**) oraz oświadczenie/zgodę z obiektów na terenie ,których dane zajęcia będą się odbywać jeżeli obiekt takie posiada.
2. W przypadku wspinaczki skałkowej i na sztucznych ściankach w obiektach sportowych wymaga-na jest zgoda obojgu rodziców. Dla zajęć cyklicznych rodzice podpisują taką zgodę na dany rok szkolny.
3. Udział w wycieczkach, które zawierają elementy wysokiego mogą brać uczniowie wobec których nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, o czym rodzice informują wyrażając zgodę na udział w takiej wycieczce.
4. Rodzice oraz uczestnicy wycieczki oprócz regulaminu wycieczki podpisują regulamin danego obiektu sportowego lub regulamin danych zajęć.
5. Uczniowie biorą udział w zajęciach „wysokiego ryzyka” wyłącznie pod nadzorem osoby uprawnionej do prowadzenia danego typu zajęć lub pod opieką prawnego opiekuna.
6. Uczestnicy zajęć używają wyłącznie sprzętu posiadającego odpowiednie atesty.
7. Ilość uczestników przypadającą pod opiekę 1 instruktora określa osoba uprawniona do prowadzenia określonych zajęć.

§ 18

Przejazd pociągiem

1. Podczas przejazdu opiekun/opiekunowie powinien/powinni :

- 1) przebywać z grupą w wagonie, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej wagonów, w tym celu wskazane jest dokonywanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów,
- 2) posiadać bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym oraz legitymacje szkolne uczestników.
- 3) dopilnować by bagaże uczestników zostały umieszczone w miejscach przeznaczonych do przewożenia bagażu.
- 4) posiadać apteczkę pierwszej pomocy,
- 5) w razie niepożądanego zachowania ze strony współpasażerów, jeden z opiekunów (nauczycieli) powinien zgłosić to do kierownika pociągu i żądać wezwania sił porządkowych.

3. Podczas jazdy pociągiem uczestnikom zabrania się :

- 1) opuszczania wagonu ,
- 2) wychylania się przez okna,
- 3) w czasie postoju pociągu opuszczać swoje miejsca,
- 4) przemieszczania się w obrębie pociągu bez potrzeby i bez wiedzy opiekuna,
- 5) otwierania drzwi, blokowania zamków w drzwiach,
- 6) samowolnego otwierania okien w czasie jazdy,
- 7) rzucania czegokolwiek w pociągu ,
- 8) wyrzucania czegokolwiek przez okno pociągu,
- 9) palenia tytoniu, spożywania napojów alkoholowych i inny używek,

§ 19

Zasady korzystanie z kąpielisk

1. Liczba opiekunów na kąpielisku - wg regulaminu danego kąpieliska/ obiektu.
2. Uczestnicy wycieczek mogą korzystać z kąpielisk, pływalni tylko w miejscach do tego wyznaczonych i pod kontrolą ratowników.
3. Uczestnicy wycieczki i opiekunowie zobowiązani są przestrzegać regulaminu kąpieliska.

§ 20

Zasady poruszania się z grupą w miastach;

1. Opiekunowie :

- 1) przed rozpoczęciem zwiedzania obiektu lub miasta, każdy uczestnik musi być poinformowany o harmonogramie wycieczki adresie / miejscu / pobytu docelowego, aby w razie zgubienia się potrafił dotrzeć do miejsca zbiórki
- 2) w trakcie pieszego poruszania się z grupą w terenie miejskim opiekunowie powinni tak podzielić obowiązki, by jeden z nich znajdował się na czele grupy i kierował nią , a drugi idąc na końcu zamykał ją
- 3) opiekun zamykający grupę nie może dopuścić, by któryś z uczniów pozostał za nim
- 4) obaj opiekunowie powinni poruszać się w granicach wzajemnego kontaktu wzrokowego , aby zapobiec zbyt niemu rozciągnięciu grupy
- 5) prowadzenie grup po ulicach, drogach i terenach publicznych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego
- 6) szczególną ostrożność należy zachować przy przechodzeniu z grupą przez jezdnię, należy pamiętać, że przechodzenie powinno odbyć się w taki sposób, by cała grupa przekroczyła jezdnię razem
- 7) w przypadku korzystania ze środków komunikacji miejskiej należy zadbać, by wszyscy uczestnicy wycieczki :
 - a) znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy pociągu , tramwaju metra)
 - b) znali nazwę przystanku , na którym grupa będzie wysiadać
 - c) znali orientacyjny czas przejazdu lub ilość przystanków do przejechania
 - d) posiadali ważne bilety na przejazd, o ile są wymagane (o ile dotyczy grupę wiekową uczniów opłata za przejazd).

§ 21

Zasady opieki nad uczniami w czasie zajęć pływania na basenie

1. Opiekę nad uczniami uczestniczącymi w zajęciach pływania na basenie sprawuje kierownik i opiekunowie wskazani w karcie wycieczki. Dopuszczalna jest pomoc dodatkowa rodziców uczniów. Rodzice deklarują swój udział wpisując nazwisko do grafiku wyjazdu.
2. Do obowiązków opiekunów należy :
 - 1) pomoc uczniom w czasie przygotowywania się do zajęć, oraz po zajęciach, głównie podczas suszenia włosów
 - 2) podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa uczestników podczas wyjazdu na zajęcia;
 - 3) przebywanie na płycie basenu podczas zajęć prowadzonych z uczestnikami lekcji pływania,
 - 4) wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika wycieczki
3. Zadaniem kierownika wycieczki na basen jest w szczególności:
 - 1) dopilnowanie by uczestnicy zajęć na basenie byli poinformowani przez instruktora o treści obowiązującego tu regulaminu;
 - 2) czuwanie nad przestrzeganiem regulaminu zajęć na basenie przez uczestników tych zajęć,
 - 3) informowanie instruktora pływackiego, kierownika basenu ,dyrektora szkoły o zauważonych nieprawidłowościach w realizacji zajęć, zagrożeniach dla uczestników zajęć.

Rozdział 6

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU PODCZAS WYCIEZKI

§ 22

1. W razie wypadku ucznia w czasie wycieczki szkolnej, kierownik wycieczki lub upoważniony przez niego opiekun niezwłocznie:
 - 1) udziela poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy i zapewnia mu opiekę, w szczególności sprowadza fachową pomoc medyczną;
 - 2) powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia;
 - 3) powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku;
 - 4) po powrocie z wycieczki, powiadamia o wypadku pracownika służb bhp i społecznego inspektora pracy.
2. W przypadku konieczności pozostawienia ucznia w szpitalu, do momentu przybycia rodziców (prawnych opiekunów), opiekę nad uczniem sprawuje jeden z opiekunów wycieczki.
3. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik zawiadamia niezwłocznie prokuratora, organ prowadzący szkołę i Małopolskiego Kuratora Oświaty.
4. O wypadku, do którego doszło w wyniku zbiorowego zatrucia dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik zawiadamia niezwłocznie inspektora sanitarnego.
5. Powołany przez dyrektora szkoły zespół powypadkowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, ustala okoliczności i przyczyny wypadku oraz sporządza protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku ucznia.
6. Dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego nauczyciel na najbliższym posiedzeniu Rady Pedagogicznej, przedstawia okoliczności i przyczyny wypadku oraz informuje nauczycieli o zastosowanych środkach profilaktycznych.

Rozdział 7

PRAWA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW WYCIEZKI:

§ 23

1. Uczestnicy wycieczki mają prawo do:
 - 1) zgłaszania propozycji programu i sposobu organizacji wycieczki,
 - 2) uczestniczenia w zajęciach przewidzianych w programie,
 - 3) korzystania z pomocy kierownika, opiekunów i innych uczestników wycieczki,
 - 4) uwzględnienia ich szczególnych potrzeb w czasie wycieczki (stosowanie leków, zapobieganie alergii, specjalne wyżywienie itp.),
 - 5) harmonijnego podziału czasu z uwzględnieniem wypoczynku.
2. Uczestnicy wycieczki mają obowiązek:
 - 1) przestrzegania regulaminu wycieczki,
 - 2) informowania kierownika o problemach mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo wycieczki,
 - 3) posiadania aktualnej legitymacji szkolnej,

- 4) stosowania się do poleceń kierownika i opiekunów wycieczki,
 - 5) posiadania ekwipunku dostosowanego do charakteru wycieczki.
 - 6) punktualnie stawiać się na miejscach zbiórek,
 - 7) poruszać się podczas marszu w tempie całej grupy, w zasięgu wzroku opiekunów,
 - 8) niezwłocznie poinformować opiekuna o ewentualnych dolegliwościach lub złym samopoczuciu.
 - 9) pozostawiać w czystości miejsca, w których przebywali.
3. Podczas wycieczek zabrania się spożywania napojów alkoholowych, palenia tytoniu, zażywania środków odurzających, podejmowania działań zagrażających bezpieczeństwu uczestników wycieczki.
 4. W przypadku zaistnienia jednej z sytuacji opisanych w ust.3 –kierownik wycieczki niezwłocznie zawiadamia rodziców ucznia i jeżeli to możliwe, może zażądać od rodziców zabrania dziecka z wycieczki.
 5. W przypadku zaistnienia jednej z sytuacji opisanych w ust.3-kierownik wycieczki niezwłocznie izoluje ucznia/uczniów od reszty uczestników wycieczki i postępuje zgodnie z Procedurą postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków obowiązującą w szkole.
 6. Wobec uczniów dopuszczających się czynów, o których mowa w ust 3 jak również wobec uczniów łamiących regulamin wycieczek zespół wychowawczy zastosuje kary przewidziane w Statucie Szkoły.

Rozdział 8

FINANSOWANIE WYCIECZEK W SZKOLE

§ 24

1. Organizator zobowiązany jest sporządzić plan finansowy wycieczki, który określa ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki mogą być finansowane ze składek uczestników, środków Rady Rodziców lub innych źródeł :
 - 1) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego/spółdzielni uczniowskiej
 - 2) ze środków przekazanych przez osoby fizyczne i prawne.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali , zobowiązani są do pokrycia strat jakie powstały z tego tytułu.
4. Kierownik wycieczki i opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w wycieczce.
5. Za regulowanie zobowiązań finansowych związanych z wycieczką odpowiada kierownik wycieczki.
6. Kierownik wycieczki po jej zakończeniu dokonuje jej rozliczenia.

7. Dowodami finansowymi są listy wpłat oraz rachunki, faktury, bilety wydawane przez uprawnione do tego podmioty gospodarcze. W uzasadnionych wypadkach dowodem mogą być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki i opiekunów.

Rozdział 9

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 25

1. Uczniowie którzy nie uczestniczą w wycieczce powinni mieć zajęcia lekcyjne z inną klasą, imienny wykaz uczniów przygotowuje wychowawca klasy, a przydział uczniów dokonuje osoba upoważniona przez dyrektora szkoły.
2. Jeżeli nie zostaną spełnione wszystkie wymogi organizacyjne dotyczące wycieczki , dyrektor szkoły lub upoważniona przez niego osoba może nie udzielić zgody na przeprowadzenie wycieczki .
3. Wszystkie pisma wysłane w sprawie wycieczki powinny być podpisane przez kierownika wycieczki i zatwierdzone przez dyrektora szkoły.
4. Udział uczniów w zawodach sportowych, konkursach poza terenem Rzęski należy organizować w sposób taki jak wycieczki.
5. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem rozstrzyga się na podstawie Statutu Szkoły oraz przepisów wyższego rzędu.

§ 26

6. Regulamin wycieczki uwzględniający zasady bezpieczeństwa podczas wycieczek uczestnik wycieczki i jego rodzice podpisują na początku każdego roku szkolnego – do 30 września
(załącznik nr 13)

Regulamin wchodzi w życie zarządzeniem dyrektora w dniu 19.10.2018r